

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem ve věci

žalobce: **F. O. B.**
st. přísl. X
zastoupený JUDr. Hugem Körblem,
advokátem se sídlem Hybernská 1007/20, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců,**
se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 28. 8. 2023, č. j. MV-109447-4/SO-2023,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 28. 8. 2023, č. j. MV-109447-4/SO-2023, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 13 200 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce, JUDr. Huga Körbla, advokáta se sídlem Hybernská 1007/20, 110 00 Praha 1.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

1. Žalobce podal dne 4. 4. 2023 na zastupitelském úřadě České republiky v Akkře žádost o udělení dlouhodobého víza za účelem studia. K žádosti doložil mj. potvrzení o přijetí ke studiu magisterského studijního programu Economics and Management, oboru Business

Economics and Management na Provozně ekonomické fakultě Mendelovy univerzity v Brně od 1. 9. 2023 do 31. 8. 2025. Zastupitelský úřad dále provedl s žalobcem pohovor za účelem objasnění důvodů podání žádosti.

2. Rozhodnutím ze dne 12. 5. 2023, č. j. OAM-3030-2/DV-2023 Ministerstvo vnitra České republiky, odbor azylové a migrační politiky (dále jen „OAMP“) žalobce informoval o neudělení víza z důvodů podle § 56 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). OAMP měl za to, že se i přes provedení pohovoru nebo vyhodnocení předložených dokladů nepodařilo ověřit údaje uvedené v žádosti o dlouhodobé vízum, týkající se účelu pobytu žalobce na území ČR.
3. Podle OAMP žalobce během pohovoru nedokázal smysluplně a věrohodně vysvětlit důvod a podstatu svého plánovaného studia v ČR. Žalobce uvedl, že ve vlasti v roce 2018 vystudoval bakalářské studium v oboru účetnictví, pracuje jako manažer a také podniká. Žalobce sice uvedl, že vždy chtěl studovat v zahraničí, ale podle OAMP to nekoresponduje s tím, že se od roku 2018 o žádné takové studium nepokusil. O studiu v ČR se žalobce dozvěděl prostřednictvím sociální sítě Facebook a jeho zájem o studium je zprostředkován prostřednictvím třetích osob, nikoliv jeho samotným šetřením na internetových stránkách vysokých škol. Žalobce ani nezjišťoval možnosti studia v jiných státech než v ČR. Takový přístup považoval OAMP za nedostatečný. O studiu žalobce navíc neměl dostatečné povědomí. Uvedl pouze, že bude studovat ekonomiku a management na Mendelově univerzitě, neuvedl, že se jedná o magisterský program. Nedokázal logicky odpovědět na otázku, zda předměty navazují na jeho studium, řekl jen, že se jedná o prakticky stejné předměty. Uvedl, že v Ghaně studovat nechce, protože to tam není kvalitní, ale jiné výhody či nevýhody studia v domovském státě neuvedl. Dále byl dotázán, proč chce studovat v ČR a co je mu známo o studiu. K tomu odpověděl, že chce rozvíjet rodinný život a chce získat zkušenosti, být manažerem a rozvíjet rodinné podnikání. Žalobce poté dokázal vyjmenovat několik studijních předmětů, ale podle OAMP bylo vidět, že se je jen jednorázově naučil nazpaměť a jinak o studiu nevěděl nic. Během pohovoru dále popsal, jak byl ke studiu přijatý, ale když byl dotázán, čím bude studium zakončeno, odpověděl, že musí udělat zkoušku a získat titul. Podle OAMP tedy žalobce odpovídal velmi obecně.
4. Žalobce požádal o nové posouzení důvodů neudělení víza. Žalovaná dne 28. 8. 2023 rozhodnutím č. j. MV-109447-4/SO-2023 žádosti nevyhověla, neboť shledala, že je zde důvod pro neudělení dlouhodobého víza za účelem studia podle § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců (dále jen „napadené rozhodnutí“). Žalovaná uvedla, že předložení všech náležitostí k žádosti neznamená, že žadateli bude dlouhodobé vízum uděleno. Žadatel musí kromě toho být schopen vysvětlit motivaci ke studiu, zahrnující volbu školy, studijního programu apod., k čemuž slouží pohovor. V rámci pohovoru pak žadatel musí uvést veškeré relevantní a co nejpřesnější informace. Žalobce podle žalované svou výpověď neprokázal, že je dostatečně seznámen s deklarovaným účelem pobytu a relevantním způsobem neobjasnil podstatu svého plánovaného studia v ČR. Žalobce měl disponovat podrobnými informacemi o svém studiu a dostatečně zdůvodnit, proč si vybral právě studium v ČR na Mendelově univerzitě. S ohledem na to považovala žalovaná informace poskytnuté žalobcem za nevěrohodné, neurčité a neopodstatněné. Proto měla žalovaná za to, že se nepodařilo ověřit údaje uvedené v žádosti o udělení

dlouhodobého víza a údaje podstatné pro její posouzení vztahující se k deklarovanému účelu pobytu žalobce na území ve smyslu § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců.

5. S odkazem na čl. 20 odst. 2 písm. f) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/801 ze dne 11. května 2016 o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem výzkumu, studia, stáže, dobrovolnické služby, programů výměnných pobytů žáků či vzdělávacích projektů a činnosti au-pair (dále jen „studijní směrnice“) pak žalovaná konstatovala, že toto ustanovení umožňuje zamítnout žádost mimo jiné v případě, že členský stát má důkazy nebo závažné a objektivní důvody k domněnce, že by státní příslušník třetí země v zemi pobýval za jiným účelem, než pro který žádá o přijetí. Uvedené skutečnosti jsou s ohledem na tento článek studijní směrnice způsobilé vyvolat pochybnosti, zda žalobce bude plnit účel pobytu.

II. Žaloba

6. Žalobce v první řadě zdůraznil, že ke své žádosti předložil veškeré požadované dokumenty. Žalobce má v úmyslu v ČR studovat, a proto zde žádá o pobytové oprávnění za tímto účelem. Již to, že absolvoval veškeré úkony k podání žádosti, svědčí o vážnosti a opravdovosti jeho žádosti, i jeho silné motivaci studovat v ČR. Žalobcem vybraný ekonomický obor navazuje na ukončené bakalářské studium na University of Cape Coast v Ghaně, se specializací na účetnictví, bankovníctví a finančníctví. Vybrané studium odpovídá i současné pracovní pozici žalobce, který pracuje ve společnosti University of Ghana Medical School Credit Union na pozici acting manager. Společnost se zabývá bankovníctvím, přijímáním vkladů, poskytováním úvěrů a zprostředkováním investic. Žalobce tak má důvod pro další studium, které navazuje na jeho předchozí studium a odpovídá i zaměření jeho práce.
7. Napadenému rozhodnutí žalobce vytýká, že se žalovaná nevyjádřila ke všem tvrzením uváděným žalobcem. Žalobce plně respektuje diskreční pravomoc žalované i její právo provést úvahu o tom, zda žalobce hodlá plnit účel pobytu či nikoliv. Nicméně jak vyplývá z čl. 20 odst. 2 písm. f) studijní směrnice, pobytové oprávnění za účelem studia má být spíše uděleno než neuděleno. Pokud má být neuděleno, důvodem musí být buď důkazy nebo závažné a objektivní důvody k domněnce o pobývání za jiným účelem. Žalobce má pak za to, že v jeho případě není nic, z čeho by mohly být dovozovány takové závažné a objektivní důvody k domněnce o plnění jiného účelu. Žalovaná vyjádřila pochybnost o plnění účelu pobytu žalobcem, ale neuvedla, o jaký účel pobytu žalobce tedy usiluje, ani neuvedla žádný důkaz ke svým závěrům. Žalovaná uvedla pouze své subjektivní důvody.
8. Žalovaná i OAMP tedy podle žalobce nesprávně posoudili otázku plnění účelu pobytu žalobcem, tedy jeho záměr v ČR studovat. Své pochybnosti správní orgány neaplikovaly v souladu se zákonem o pobytu cizinců a se studijní směrnicí.
9. S ohledem na výše uvedené proto žalobce navrhl, aby krajský soud zrušil napadené rozhodnutí i rozhodnutí OAMP.

III. Vyjádření žalované

10. Žalovaná ve svém vyjádření předně upozornila na skutečnost, že ve smyslu § 171 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, jsou rozhodnutí o neudělení víza, stejně tak i nová posouzení důvodů neudělení dlouhodobého víza, vyloučena ze soudního přezkumu. Dále žalovaná poukázala na to, že podle judikatury Ústavního soudu není na udělení víza

právní nárok a cizincům neplyne z Listiny základních práv a svobod ani z mezinárodních smluv o lidských právech právo na pobyt na území ČR.

11. Dále žalovaná konstatovala, že postupovala při zjišťování stavu věci v souladu se zákonem o pobytu cizinců a napadené rozhodnutí řádně odůvodnila. Žalovaná se v napadeném rozhodnutí ztotožnila se závěrem OAMP, že jsou dány pochybnosti, zda bude žalobce fakticky plnit účel pobytu. Zjištěné pochybnosti byly dostačující pro neudělení dlouhodobého víza. Nesrovnalosti ve výpovědi žalobce představují dostatečně závažné a objektivní důvody k domněnce, že žalobce nemá v úmyslu studovat a vízum ve skutečnosti hodlá zneužít k odlišnému účelu. Odůvodnění studia je v podstatě neurčité a nevěrohodné. Úmysl žalobce studovat nebyl dostatečně a bez důvodných pochybností prokázán. Neznalost některých aspektů účelu pobytu zakládá oprávněné pochybnosti, že reálný účel pobytu je jiný. Tato zjištění byla způsobilá k neudělení víza za účelem studia s odkazem na § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, jelikož se nepodařilo ověřit údaje uvedené v žádosti, tj. deklarovaný účel pobytu.
12. Nad rámec uvedeného konstatovala žalovaná, že právo pobývat na území za účelem studia mají mít pouze takoví cizinci, kteří mají v úmyslu skutečně a vážně studovat. V případě, kdy o dlouhodobé vízum žádá osoba, která na území nikdy nebyla a nestudovala zde, je posuzování žádosti ve vztahu k plnění účelu náročné. Budoucí plnění účelu je třeba hodnotit na základě znalostí ohledně budoucího studia a motivace k němu.
13. Čl. 20 odst. 2 písm. f) studijní směrnice pak umožňuje zamítnout žádost mimo jiné i v případě, že členský stát má důkazy nebo závažné a objektivní důvody k domněnce, že státní příslušník třetí země by v zemi pobýval za jiným účelem, než pro který žádá o přijetí. Podle žalované pak v případě žalobce byly dány takové závažné a objektivní důvody.
14. Žalobce v žalobě dále namítá, že žalovaná vyjádřila pochybnosti o plnění deklarovaného účelu pobytu, neuvedla však, o jaký účel pobytu žalobce usiluje. K tomu žalovaná odkázala na dva rozsudky vydané Městským soudem v Praze (ze dne 15. 10. 2014, č. j. 9 A 139/2011-65, a ze dne 23. 3. 2018, č. j. 6 A 85/2015-34), ze kterých plyne, že správní orgány nemají povinnost zjišťovat konkrétní skutečnosti, tj. za jakým konkrétním účelem hodlá žalobce pobyt zneužít. V případě, že správní orgány nemají důkazy, ale pouze závažné a objektivní důvody vedoucí k domněnce o zneužití víza za jiným účelem, pak lze použít § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Hranice mezi tímto ustanovením a § 56 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců může být v praxi tenká.
15. Z opatrnosti žalovaná s odkazem na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2009, č. j. 8 Afs 51/2007-87, dodala, že samotné použití nesprávného důvodu pro neudělení víza není vadou, která by měla vliv na zákonnost rozhodnutí. I pokud by se podle názoru soudu měl použít § 56 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců, tak by výsledek řízení zůstal stejný, tj. vízum by žalobci nebylo uděleno.
16. Žalovaná proto navrhla, aby soud žalobu zamítl.

IV. Replika žalobce

17. Žalobce reagoval na vyjádření žalované tak, že v první řadě konstatoval, že soudní přezkum v dané věci není vyloučen. Ustanovení § 171 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců bylo překonáno judikaturou, která soudní přezkum umožňuje. Soudní přezkum

je možný zejména tam, kde je dán unijní prvek, což je i případ dlouhodobého víza za účelem studia.

18. Dále žalobce nesouhlasil s tím, že by jeho tvrzení byla nevěrohodná a povšechná. Žalobce zdůraznil, že má zájem o studium v ČR, studium může zahájit i později. Zopakoval, že v Ghaně vystudoval bakalářské studium se specializací na účetnictví. Je nepochybné, že zvolené ekonomicky zaměřené magisterské studium navazuje na ukončené bakalářské studium. Zvolené studium odpovídá i současnému povolání žalobce. Pochybnosti žalované o tom, že žalobce nehodlá plnit účel pobytu, tedy nejsou správné, důvodné ani podložené. Ani výsledek pohovoru nepovažuje žalobce za důvod pro neudělení dlouhodobého víza. Vymezený důvod pro neudělení víza má žalobce za nedostatečný a nekonkrétní, zvláště ve smyslu studijní směrnice.

V. Posouzení věci krajským soudem

19. Krajský soud v Brně přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, jež žalobce uplatnil v žalobě (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, a ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).
20. Soud ve věci rozhodl v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s.ř.s. bez nařízení ústního jednání.
21. Krajský soud v Brně dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Soud při svém rozhodování vyšel z následujících skutečností, úvah a závěrů.
22. V první řadě soud konstatuje, že soudní přezkum nového posouzení je přípustný. Jak vyplývá z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu, výluka soudního přezkumu neudělení dlouhodobého víza a rozhodnutí o novém posouzení důvodů neudělení dlouhodobého víza navzdory výslovné úpravě v § 171 písm. a) zákona o pobytu cizinců není aplikovatelná v případech, kdy je účel, pro který o dlouhodobé vízum cizinec žádá, upraven právem EU (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 1. 2018, č. j. 6 Azs 253/2016-49). Právo EU totiž zaručuje subjektivní právo se v takovém případě obrátit na soud (čl. 47 Listiny základních práv a svobod EU a čl. 34 odst. 5 studijní směrnice). Přípustnost správní žaloby v případě dlouhodobého víza za účelem studia tedy není sporná, jelikož dlouhodobé vízum za účelem studia je upraveno studijní směrnicí.
23. Dále žalobce napadenému rozhodnutí vytýká, že se žalovaná nevyjádřila ke všem tvrzením uváděným žalobcem. Pokud má být žádost o dlouhodobé vízum za účelem studia zamítnuta, musí být dány závažné objektivní důvody nebo důkazy o tom, že žadatel bude na území pobývat za jiným účelem.
24. K rozhodovacímu procesu ve věcech udělení víza je možné odkázat např. na usnesení Ústavního soudu ze dne 13. 6. 2013, sp. zn. II. ÚS 1149/13. Podle něj je tomuto procesu vlastní jistá míra abstrakce a obecnosti, neboť mnohdy je třeba vycházet z určitých předpokladů, a nikoli objektivně zjiřitelných skutečností. Požadavek na obstarání vyčerpávajících, přesných a podrobných podkladů by totiž ve svém důsledku vedl k popření smyslu rozhodování o udělení víza. Zamýšlené jednání cizinců totiž nelze dopředu naprosto jednoznačně identifikovat a kvalifikovat. I dostatečně podložené obavy či nejasnosti mohou být důvodem způsobilým k neudělení víza, resp. k zamítnutí žádosti o nové posouzení.

25. Udělení dlouhodobého víza má jakožto postup podle části čtvrté správního řádu určitá specifika. To však nic nemění na skutečnosti, že je správní orgán povinen postupovat podle zákona, při jehož výkladu musí zohlednit i příslušnou směrnici. Své rozhodnutí také musí odůvodnit v tom smyslu, aby byly uvedeny dostatečně alespoň konkrétní právní i skutkové důvody, na základě kterých žalovaný ve věci rozhodl (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 10. 2015, č. j. 5 Azs 89/2015-30). Zároveň se žalovaná musí v odůvodnění rozhodnutí vypořádat s námitkami žadatele, které uplatnil v žádosti o nové posouzení. Současně podle § 180e odst. 3 věty druhé zákona o pobytu cizinců platí, že důvodem žádosti nemohou být skutečnosti, které cizinec nedoložil nebo neuvedl v žádosti o udělení víza nebo v souvislosti s odepřením vstupu na území. Žádost o nové posouzení důvodů neudělení víza tak neslouží k uvádění nových skutkových okolností rozhodných pro kladné vyřízení žádosti. Je v zájmu žalobce, aby všechny rozhodné skutečnosti uvedl již v prvotní žádosti či v průběhu pohovoru (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 5. 2020, č. j. 1 Azs 79/2019-27).
26. Jelikož v projednávané věci je požadované pobytové oprávnění upraveno právem EU, bylo možné přistoupit k zamítnutí žádosti o dlouhodobé vízum pouze v případě, že by byl dán některý z důvodů předpokládaných příslušnou směrnicí. V souladu s čl. 20 odst. 1 studijní směrnice členský stát žádost zamítne, pokud cizinec nesplní obecné podmínky stanovené v článku 7, příslušné zvláštní podmínky stanovené v článku 11, nebo předloží doklady, které byly získány podvodně nebo byly padělány či pozměněny. V čl. 20 odst. 2 pak studijní směrnice upravuje několik fakultativních důvodů zamítnutí žádosti. Jedním z nich je podle písm. f) situace, kdy má členský stát důkazy nebo závažné a objektivní důvody k domněnce, že státní příslušník třetí země by v zemi pobýval za jiným účelem, než pro který žádá o přijetí.
27. Co se pak týče subjektivního práva na udělení dlouhodobého víza v případě, kdy je účel, pro který cizinec žádá o udělení víza, upraven studijní směrnicí, je dané subjektivní právo nárokové. Pokud stát hodlá vízum neudělit, musí k tomu mít dostatečně závažné a přesvědčivé důvody. Neznamená to samozřejmě, že žádosti o dlouhodobé vízum musí být automaticky vyhověno jen po předložení formálních náležitostí žádosti. Správní orgány jsou stále oprávněny zkoumat, zda má žadatel v úmyslu plnit deklarovaný účel dlouhodobého víza (obdobně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 11. 2024, č. j. 6 Azs 38/2024-28).
28. Jak dále vyplývá z rozsudku Soudního dvora EU ze dne 29. 7. 2024 ve věci C-14/2023, *Perle*, který se zabýval výkladem některých aspektů čl. 20 odst. 2 písm. f) studijní směrnice, žádost o přijetí lze zamítnout pouze tehdy, pokud zneužívající povaha žádosti o pobytové oprávnění dostatečně zjevně vyplývá ze všech relevantních skutečností, které mají správní orgány při posuzování žádosti k dispozici. Důvody, pro které lze žádost zamítnout, tedy musí být objektivní a závažné, a nemohou být založeny pouze na domněnkách správních orgánů. Podstatné také je, že důkazní břemeno ohledně domněnky, že žadatel hodlá zneužít pobyt za jiným účelem, nese členský stát. Je tedy na správních orgánech, aby žadateli prokázaly, že hodlá zneužít dlouhodobé vízum k jinému účelu.
29. V nyní posuzovaném případě správní orgány založily své závěry na pohovoru provedeném se žalobcem. Žalobce podle správních orgánů dostatečně neobjasnil motivaci ke studiu, neuvedl dostatek informací k náplni studia, jeho průběhu a zakončení.

- Nedokázal vysvětlit, proč si vybral právě univerzitu v ČR. Jeho odpovědi byly podle správních orgánů příliš stručné. Odpovědi žalobce měly správní orgány za nepřesvědčivé.
30. Soud se však nemůže s takovým hodnocením ztotožnit. Žalobce odpověděl relevantně na všechny položené otázky. Byť žalobce na otázky odpovídal stručně, jeho odpovědi nevyznívají zjevně nevěrohodně. Zastupitelský úřad v Akkře sice žalobci řekl, aby odpovídal obsírně. Nicméně mu nedal následně žádné konkrétní doplňující otázky, nevyzval ho k doplnění informací či k předložení listin apod.
 31. Žalobce přitom uvedl, že jeho studium v ČR má navazovat na jím vystudovaný bakalářský obor (se specializací na účetnictví) i na jeho aktuální pracovní zaměření (acting manager). Žalobce konkrétně uvedl, jaký obor v ČR bude studovat, na jaké univerzitě, uvedl několik předmětů, které zde bude studovat, uvedl, jakým způsobem bude studium zakončeno, věděl, jak se bude do školy dopravovat apod. Krajský soud nepovažuje za nevěrohodné, že žalobce přesně nevyjmenoval všechny předměty, které bude v rámci oboru studovat (ostatně zastupitelský úřad ho požádal, aby uvedl alespoň tři předměty z prvního semestru, a to žalobce splnil), nebo jak přesně bude probíhat závěr studia. Nevěrohodnosti podle názoru soudu nepřidává ani to, že žalobce nehledal jiné možnosti studia než v ČR či že se o studiu dozvěděl z Facebooku. Sociální sítě jsou v dnešní době zcela běžným prostředkem komunikace a získávání informací, není tedy nerealné, že se informace o studiu žalobce dozvěděl právě tam.
 32. Samotný obsah pohovoru proto bez dalšího nelze mít v projednávané věci za důkaz, který vede k domněnce o zneužití pobytu za jiným než studijním účelem. Pokud měla žalovaná pochybnosti o skutečném účelu žalobcova pobytu, pak měla opatřit další důkazy, z nichž by taková domněnka bez pochybností vyplývala. Žalovaná neučinila žádné kroky, aby ověřila motivaci žalobce ke studiu či jeho vědomosti o průběhu studia. Vycházela pouze z obsahu pohovoru provedeného zastupitelským úřadem.
 33. Samozřejmě za určitých okolností může správní orgán již na základě samotného pohovoru dospět k tomu, že žadatel hodlá zneužít vízum k jinému účelu. Bude to však zejména v takové situaci, kdy sám cizinec takové skutečnosti uvede v průběhu pohovoru. Spíše však musí nastat kumulace různých závažných indicií, aby mohlo dojít k podloženému závěru o zneužití účelu pobytu. Např. cizinec nezná buď vůbec nebo na potřebné úrovni jazyk, v němž se má studium realizovat, nedokáže uvěřitelně popsat svou motivaci ke studiu, nezná podrobně podmínky a průběh studia, nezaplatil poplatky za studium, neví, proč si vybral ke studiu Česko, nezná praktické podmínky života v Česku apod.
 34. K domněnce o zneužití pobytu za jiným účelem, než je studijní účel, tedy nepostačuje pouze to, že cizinec odpovídá na otázky zastupitelského úřadu stručně či obecně. Přílišná stručnost, obecnost či rozpory ve výpovědi mohou být jednou z indicií nasvědčujících tomu, že deklarovaný účel pobytu cizince nebude plnit. Nicméně v takové situaci je pak na zastupitelském úřadu, aby vhodně volenými doplňujícími otázkami zjistil potřebné skutečnosti. A případně na OAMP či žalované, aby dalšími postupy obstaraly další důkazy, na nichž je možné založit použití čl. 20 odst. 2 písm. f) studijní směrnice (srov. k tomu body 63 až 67 stanoviska generálního advokáta ve věci Perle).
 35. Soud proto uzavírá, že ani žalovaná neodstranila důkazní deficit a nepodařilo se jí opatřit důkaz pro domněnku podle čl. 20 odst. 2 písm. f) studijní směrnice. Skutkový stav, z nějž

žalovaná ve svém rozhodnutí vycházela, tak nemá oporu ve spisu a vyžaduje zásadní doplnění. Soud proto rozhodnutí žalované pro tuto vadu zrušil.

36. Nad rámec žalobních námitek soud dále uvádí, že správní orgány zamítly žádost žalobce podle § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, ačkoliv důvody uváděné žalovanou a OAMP spíše materiálně odpovídají důvodům uvedeným v § 56 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců.
37. Ustanovení § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců upravuje několik samostatných důvodů pro neudělení víza: (i) cizinec se na požádání ministerstva nebo zastupitelského úřadu nedostaví k pohovoru, nebo (ii) nepředloží ve stanovené lhůtě doklady za účelem ověření údajů uvedených v žádosti o dlouhodobé vízum, nebo (iii) se i přes provedení pohovoru nebo vyhodnocení předložených dokladů nepodaří tyto údaje ověřit. Žalobci správní orgány neudělily vízum z třetího důvodu, tj. že se nepodařilo ověřit údaje uvedené v žádosti. Naplnění tohoto důvodu shledaly v tom, že se jim nepodařilo ověřit údaj týkající se žalobcem deklarovaného účelu pobytu – studia. OAMP měl pochybnosti o dostatečné motivaci žalobce ke studiu.
38. V případě existence pochybností o plnění budoucího účelu pobytu přitom nelze zamítnout žádost o udělení víza za účelem studia na základě § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Se studijní směrnicí jsou slučitelné pouze první dva z uvedených důvodů. Studijní směrnice nevyžaduje, aby žadatel dokládal další skutečnosti, prokazující dostatečnou motivaci ke studiu. Jen umožňuje, aby členské státy v případě pochybností ohledně důvodu žádosti provedly příslušné kontroly. Mohou požadovat doložení některých skutečností, aby v jednotlivých případech mohly posoudit, jakému studiu se žadatel hodlá věnovat, a mohly tak bojovat proti zneužívání nebo nesprávnému využívání řízení (bod 41 odůvodnění studijní směrnice). Dále směrnice stanoví, že pokud jsou informace poskytnuté žadatelem neúplné, členské státy by jej měly v přiměřené lhůtě informovat, jaké další informace požadují, a stanovit přiměřenou lhůtu pro jejich poskytnutí (čl. 34 odst. 3 a bod 42 odůvodnění studijní směrnice).
39. V případě pochybností o skutečném úmyslu žadatele plnit budoucí účel pobytu tak lze žádost o dlouhodobé vízum zamítnout podle § 56 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců, podle kterého se dlouhodobé vízum cizinci neudělí jestliže *„jsou zjištěny skutečnosti nasvědčující tomu, že cizinec po skončení pobytu stanoveného dlouhodobým vízem neopustí území nebo že dlouhodobé vízum hodlá zneužít k jinému účelu, než je uveden v žádosti o udělení dlouhodobého víza“*. Toto ustanovení pak odpovídá čl. 20 odst. 2 písm. f) studijní směrnice. Výraz *„jsou zjištěny skutečnosti“* podle směrnice odpovídá tomu, že správní orgán má k dispozici *důkazy nebo závažné a objektivní důvody*. Nepostačuje tedy neschopnost správního orgánu ověřit budoucí plnění účelu pobytu ve smyslu § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců.
40. Pokud tedy žadatel doloží všechny dokumenty, k jejichž předložení jej správní orgán konkrétně vyzval, má správní orgán povinnost tyto dokumenty věcně vyhodnotit. Pokud dospěje na základě tohoto hodnocení k závěru, že žadatel hodlá povolení k pobytu zneužít k jinému než deklarovanému účelu, může jeho žádost zamítnout jedině podle § 56 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců. Nicméně pouze v případě, má-li k tomu objektivní a závažné důvody ve smyslu čl. 20 odst. 2 písm. f) studijní směrnice a rozsudku *Perle*.

41. I když však správní orgány rozhodly o neudělení víza podle nesprávného ustanovení, samo o sobě to nemusí být důvodem pro zrušení jejich rozhodnutí, což vyplývá i z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu. Pokud lze bez rozsáhlejšího doplňování řízení dospět k závěru, že i přes užití práva, které na věc nedopadá, by výsledek řízení při užití odpovídajícího práva byl totožný, soud rozhodnutí nezruší (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2009, č. j. 8 Afs 51/2007-87).
42. Taková situace nastala i v nyní posuzovaném případě. Ačkoliv žalovaná použila ve svém rozhodnutí nesprávné ustanovení zákona o pobytu cizinců, samo o sobě by to nebylo důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí. Jak soud uvedl výše, důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí však bylo, že správní orgány domnělé zneužití víza žalobcem za jiným než deklarovaným studijním účelem nepodložily přesvědčivými důvody.

V. Závěr a náklady řízení

43. Optikou shora učiněného náhledu je proto zřejmé, že soudu nezbylo, než napadené rozhodnutí zrušit podle ustanovení § 78 odst. 1 s.ř.s. ve spojení s § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s. a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení, ve kterém bude správní orgán vázán shora uvedeným právním názorem zdejšího soudu podle ustanovení § 78 odst. 5 s.ř.s.
44. Výrok o nákladech řízení má oporu v ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanovili tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalobce měl ve věci plný úspěch, a přísluší mu proto právo na náhradu nákladů řízení před krajským soudem, které důvodně vynaložil proti žalovanému, který ve věci úspěch neměl (neboť napadené rozhodnutí bylo zrušeno).
45. Za účelně vynaložené náklady vzal krajský soud mimosmluvní odměnu zástupce žalobce za tři úkony právní služby (příprava a převzetí zastoupení, sepis a podání žaloby, replika) po 3 100 Kč podle ustanovení § 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. d) a ustanovení § 11 odst. 1 písm. a) a d) advokátního tarifu (vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění účinném v rozhodné době). Za úkony právní služby to činí celkem 9 300 Kč, k čemuž je nutné připočíst hotové výdaje po 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, což činí dohromady částku ve výši 10 200 Kč. Právní zástupce žalobce není plátcem DPH. Z obsahu soudního spisu vyplývá, že žalobci vznikly náklady za zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč. Žalovaný je tedy povinen zaplatit žalobci částku ve výši celkem 13 200 Kč, a to k rukám zástupce žalobce ve stanovené lhůtě.
46. Soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 31. ledna 2025

JUDr. Petr Polách v. r.
samosoudce